

J. M. Westerbeink-Wietz
* klein Avontuur

De magere rimpelhanden van Geesje schikten het brood op de bordjes . . . als iedere morgen.

Toen riep ze aan de deur: „Hendrik, kom je? Het eten is klaar!”. . . . als iedere morgen.

Vanuit de schuur kwamen sleepende voetstappen. Bij de keukendeur hielden ze stil — daarna hoorde je niets meer, tot Hendrik de kamer inkwam op z'n kousen, en zei: „'t Blijft nog koud”. . . . als iedere morgen. Alleen de vorm van de weersaankondiging veranderde, naar mate de wind woei of de zon scheen.

Vlak na hem kwam Rika. Het was nooit noodig, dat Geesje haar nadrukkelijk riep. Ze kwam uit zichzelf, als Hendrik net aan tafel zat, iedere morgen.

Ze vouwden hun handen en sloten hun oogen. Een poos was het stil. Toen Hendrik hoestte waren ook z'n zusters klaar met bidden. Had de gewoonte van een jarenlang samenleven hun geleerd, hetzelfde aantal woorden in eenzelfde tempo te zeggen bij hun stil gebed?

Toen, terwijl Hendrik z'n eerste dubbele boterham in groote stukken sneed, gebeurde het . . .

Een hevig gekraak, een nog heviger gerinkel, het stopzetten van een motor . . .

Meteten stonden ze alle drie, tegen de gewoonte van iedere morgen in, voor het raam.

Nog net zagen ze een vrachtauto wegschieten. Vol gas . . .

Aan de wegkant lag, geveld, de ruiten aan scherven, de gaslantaarn, bij wier licht ze iedere avond schemerden.

Heel lang schemerden, omdat je het licht, dat je zelf verstoekt, moet betalen, en je het van buiten voor niets kreeg.

Hendriks eerste gedachte gold dan ook z'n gewend schemeruur.

„Ik ga naar Van 't Wout. De gasfabriek opbellen. Anders hebben we geen licht vanavond.”

Meteten was hij de deur al uit.

Voor 't eerst sinds een lange reeks van jaren, bleef z'n brood nauwaangevoerd op z'n bordje liggen.

„Dat zal hem geld kosten,” verzuchtte Rika. Geesje begreep dadelijk, dat dit „hem” niet doelde op haar broer, maar op den vrachtrijder, die de schade veroorzaakte.

„Zag jij, wie het was?” vroeg ze gretig.

„Verstraten natuurlijk,” beweerde Rika beslist.

Geesje was echter niet genegen, met zoo veel beslistheid en zoo weinig spanning genoeg te nemen.

„Ja, maar zag je hem?” drong ze aan.

„Verstraten zelf? Nee, vanzelfs niet. Die wist ook wel, dat hij niet beter kon doen dan de sokken erin te zetten. Maar 'k zag de advertentie op de wagen.”

„Van het kindermeel?”

„Ja. En dat is Verstraten z'n wagen.”

„Vanzelf. Maar was het die advertentie van 't kindermeel? Of die andere, van de jam? Die is zoowat net zoo groot, en dat is Rienks z'n wagen.”

„'t Waren witte letters . . .” zei Riek, voor het eerst met een lichte nuance van weifeling in haar vlakke stem.

„Ja, die van 't kindermeel zijn wit . . . En die van de jam blauw.”

„Zag jij dan blauw . . .?”

„'k Weet niet . . . ik keek naar de lantaarn. Dat vond ik het voornaamste. En toen hoorde ik de wagen er van door gaan.”

„Zag je niks?”

„Nou ja, letters. Ik zou ook zeggen: witte letters. Maar om er nou een eed op te doen . . .”

„Een eed?” Ditmaal was er merkbaar eenige angst in Rika's stem.

Geesje voelde zich weer de meerdere, zooals ook betamelijk was. Riek was de jongste. Daarnet, toen Riek zoo zeker was van haar zaak, leek zij wel de oudste en wijste.

„Natuurlijk een eed. Als de politie komt vragen, wie het deed. En of wij het gezien hebben. Anders wonen hier geen menschen, die 't getuigen kunnen. Nou ja, misschien dat Van 't Wout, als hij net naar buiten keek, de auto gezien heeft. Maar de slag, en 't breken van 't glas, kan hij niet gehoord hebben, doof als 't ie is.”

„Verstraten komt hier iedere morgen langs.”

„Rienks ook.”

„Ik wou, dat Hendrik 't fabriek niet gewaarschuwd had! Dan wisten ze niet,

van de politie, dat wij 't zagen gebeuren.”

„Ze zouden toch komen vragen! 't Is net voor onze deur.”

Er klonk een sombere triomf in Geesjes stem.

„Ik wou dan, dat het niet gebeurd was!” zuchtte Riek.

„Ja jij . . .” deed Geesje minachtend. En toen wist Riek niet beter te doen, dan verder te zwijgen. Als Geesje zoo uitviel, moest je oppassen.

Hoe kon ze ook weten, dat Geesje bij zichzelf 't geval opblies, tot het zulke buitengewone proporties aannam, dat de eenvoudige aanrijding van een lantaarnpaal er niet meer uit te herkennen viel? Dat ze nu al in spanning uitzag naar de komst van den politie-agent, wie weet, den inspecteur, aan wien ze uitleg zou moeten geven? Dat ze vurig hoopte op een hardnekkige ontkenning van Verstraten (want ze wist best, dat het Verstraten wàs) als zou hij de dader zijn. Want dan zou het niet afloopen met een ondervraging hier bij hen thuis, maar kwam de zaak voor 't gerecht. En dan zouden Hendrik en zij, zijn zusters, worden opgeroepen als getuigen. Dan zou zij, Geesje, voor een volle zaal haar twee voorste vingers van haar rechterhand omhoog moeten steken voor de eed . . .

Een plotse, felle blos steeg Geesje naar de rimpelige wangen, toen ze zoover was met haar gedachten. En heel even hoopte ze, dat het niet zoo ver zou komen. Heel even. Toen vatte ze moed en hoopte van wel. Want ondanks haar rimpeligheid en dorheid smeulde in Geesje een hevig verlangen naar avontuur, dat alleen door gebrek aan voedsel nooit in lichte laaie naar buiten uitsloeg . . .

„Daar komt Hendrik weerom. Ik heb honger,” zei Rika nuchter.

„Wat zeiden ze van 't fabriek?” vroeg Geesje, toen ze weer met hun drieën om de tafel zaten.

„Of ik wist, wie 't gedaan had.”

„En . . .?”

„Ik zei nee. Dat ik 't niet wist.”
„Maar 't was toch Verstraten?” viel Rika uit.

„Zoo? Ja ik denk van wel. Maar dacht je, dat ik kwaje vrenden met Verstraten wou worden?”

„En als de politie nou komt hooren?” vroeg Riek angstig.

„De politie!” zei Hendrik met de gewichtige minachting van een man tegenover vrouwengedoe.

„Natuurlijk, de politie. Dacht je, dat ze 't er zoo bij lieten zitten van 't fabriek?”

Geesjes snibbige vraag was een verdediging van al wat ze zich, deze uitsonderlijke morgen, had uitgedacht aan spanning en avontuur.

Doch Hendrik ging het avontuur liever uit de weg.

„Mij een zorg. Ik moet naar de stad vandaag.”

Geesjes verlichting, dat althans haar broer niet zou staan tusschen haar en de gewichtige persoon van een politieagent, wie weet, misschien een inspecteur, deed haar de scherpe opmerking: „dat komt wel ineens op, zou 'k zeggen”, nog op 't laatst terug houden. Wanneer Hendrik weg was, kon zij als hoofd van het gezin optreden. Riek telde niet mee.

„Maar hij komt niet, die politieagent, wat ik je zeg,” zette Hendrik zich nog schrap.

Rika zuchtte van verlichting, greep toen op haar bord naar een boterham, die er niet meer was. „Riek is net een jonge meid, altijd heeft ze honger,” zei Geesje soms misprijzend. Maar zelf was ze ook hongerig. Alleen op een andere manier dan Riek.

En die honger maakte, dat ze niet als andere morgens, rustig aan haar werk bleef, maar telkens de weg op keek. Gelukkig dat Riek de wasch deed, in de schuur.

Toen ze werkelijk een agent zag aankomen, kreeg ze een oogenblik lust ook in de schuur te gaan en de man voor niks te laten bellen. Het was toch

wel erg ongewoon, politie aan je deur.

Maar pas was de bel overgegaan, of ze deed al open.

„Of ik 't gezien heb, mijnheer? Nou, dat is daar aan toe. Gehoord heb ik het, ja. Een slag, mijnheer! En een gerinkel! Om een schrik van te krijgen, mijnheer!”

Even keek de agent een beetje ongelovig naar de omgevallen paal en de verspreide glasscherven.

„Nou ja, maar zag u de chauffeur die het deed?”

„Zien, mijnheer? Nee, niet precies. Hij reed zoo hard door, hè? Maar 't was een vrachtauto.”

„Ja. En herkende u de auto?”

„M'n zuster houdt vol, dat het Verstraten was. Zij zegt, het waren de witte letters van de kindermeeladvertentie. Ik vroeg nog, of 't geen blauwe waren, van de jamadvertentie. Maar zij zegt: „nee”. Ik zou 't niet zoo vast durven zeggen, ziet u.”

„Is uw zuster thuis?”

„Jawel, mijnheer. Maar ze is aan de wasch. En ze is wat schrikachtig, ziet u. Maar als u d'r spreken moet . . . .”

Een oogenblik aarzelde de agent. Deze vrouw deed al zoo langdradig. Als haar zuster net zoo was! En nog

HERFST WEEFT HAAR BLADERTAPIJT

schrikachtig ook!

„Was u samen thuis?” vroeg hij.

„Nee, mijnheer. Mijn broer was er ook. Maar die moest naar de stad, ziet u. Als u vanavond terug wilt komen . . .”

„Nou, 'k zal wel zien, vrouwtje. Als Verstraten het deed, zal hij 't wel zeggen. Hij is in de verzekering, dus zoo erg is 't niet voor hem. Maar misschien was het een van z'n knechts, en is die bang voor een standje. Als 't noodig is, kom ik wel weer. Zag uw broer het gebeuren?”

„Hij zag het aankomen, ja. Kijk mijnheer” (ze gooide ineens de kamerdeur open) „mijn broer zit *hier* aan tafel, en dus ziet hij naar die kant de weg over, en ik zit *daar* en daarvandaan hoorde ik alleen 't lawaai.”

„Ja, mooi, goed, dank je . . .”

Hij ging . . .

Z'n nonchalant: „zoo erg is 't niet voor hem”, had voor een oogenblik

Geesjes spanning neergeslagen. Voor 't gerecht zou 't wel niet komen dus. En zij, Geesje, zou niet in een zaal vol menschen staan met de twee voorste vingers van haar rechterhand omhoog . . .

Doch op weg naar de schuur, waar ze bij Riek wilde geuren met het feit, dat er heusch een agent was geweest om haar te ondervragen, nam het geval weer toe in omvang . . .

's Middags kwamen er mannen van de gasfabriek, die de paal overeind brachten en er een nieuwe kop op zetten.

Tot het donker werd bleef Geesje wachten op een hernieuwd bezoek van den agent. Hij kwam niet terug. Zeker had Verstraten meteen z'n schuld, of z'n onvoorzichtigheid, erkend . . .

De morgen daaraan schikten Geesjes rimpelige handen het brood op de bordjes, als iedere dag.

Van het avontuur bleef haar alleen de heugenis.